

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

**по Одитен доклад № 0200202522 за извършен одит за съответствие при
управлението на публичните средства и дейности на Комисията за енергийно и
водно регулиране за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, т. 5 от Решение № 199 от 06.07.2023 г. на Сметната палата и издадена Заповед № ОД-02-02-001 от 19.03.2024 г. на заместник-председател на Сметната палата, е извършена проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0200202522 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г.

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата, на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР/Комисията) е изпратен доклад за резултатите от одита, в който са дадени седем препоръки за подобряване на управлението на публичните средства и дейности на Комисията. Срокът за изпълнение на препоръките е шест месеца от получаването на одитния доклад.

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, в определения срок, председателят на КЕВР е уведомил с писмо, вх. № 37-08-4 от 22.11.2023 г., председателя на Сметната палата за предприетите мерки за изпълнение на дадените препоръки.¹ Към писмото са приложени документи в подкрепа на изпълнението на препоръките.

Целта на проверката е установяване на съответствието между дадените препоръки в доклада по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от Комисията за енергийно и водно регулиране и действително предприетите мерки и извършените действия за изпълнението им.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА

При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките е установено:

1. По препоръка № 1. *Да се утвърдят във вътрешен акт политики и процедури за подбор и назначаване на служителите в Комисията.*

От председателя на КЕВР е представен актуализиран Правилник за вътрешния трудов ред (ПВТР).^{2,3} Съгласно чл. 8а от ПВТР, заемането на длъжности в администрацията на Комисията се извършва чрез подбор, който може да е вътрешен (само за служители на КЕВР) или външен. Външен подбор за заемане на свободна длъжност се предлага с доклад до председателя от директора на дирекцията, в чиято структура е длъжността, а за длъжностите на пряко подчинение на председателя, предложението се прави от главния секретар⁴. Редът и начинът за провеждане на външния подбор се определят със заповед на председателя, с която се определя и комисията за подбор на кандидатите⁵. След издаването на заповедта, звеното за управление на човешките ресурси изготвя обява, която се публикува в поне един специализиран сайт или портал за търсене на работа, на интернет страницата на КЕВР и на информационното табло на Комисията. Заедно с обявата за подбора, на интернет страницата на КЕВР се публикува и утвърдената длъжностна характеристика за длъжността⁶. В правилника е регламентирано подаването на документи за участие в подбора.⁷ Редът за разглеждане на документите от комисията за подбора и определянето на допуснатите кандидати, е определен в чл. 8е от ПВТР. За проведения

¹ Одитно доказателство № 1 - Писмо изх. № 0-05-01-19 от 22.11.2023 г.

² утвърден от председателя на КЕВР на 15.09.2023 г.

³ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Правилник за вътрешния трудов ред, утвърден от председателя на КЕВР на 15.09.2023 г.)

⁴ чл. 8б от ПВТР

⁵ чл. 8в от ПВТР

⁶ чл. 8г от ПВТР

⁷ чл. 8д от ПВТР

външен подбор, от комисията се съставя протокол, в който се посочва класирането на успешно преминалите подбора кандидати. Протоколът се одобрява от председателя на КЕВР и извлечение от него, заедно с класирането на кандидатите се публикува на интернет страницата на Комисията и на информационното табло.⁸ Звеното за управление на човешките ресурси поддържа база данни за лицата, които са преминали успешно подбор, но не са наети. По предложение на главния секретар или на директор на дирекция в срок до шест месеца от провеждането на подбора, включените в базата данни кандидати могат да бъдат наети на работа на длъжност, аналогична на тази, за която са кандидатствали, без да се провежда нов подбор.⁹

Препоръка № 1 е изпълнена.

2. По препоръка № 2. *Да се утвърдят във вътрешен акт изискванията, на които трябва да отговарят служителите при преназначаване и повишаване в длъжност.*

Съгласно чл. 8м от ПВТР,¹⁰ вътрешен подбор за заемане на свободна длъжност се предлага с доклад до председателя от директора на дирекцията, в чиято структура е длъжността.¹¹ За длъжностите на пряко подчинение на председателя, предложението се изготвя от главния секретар. Обхватът, редът и начинът за провеждане на вътрешния подбор се определя със заповед на председателя на КЕВР, като в заповедта се определя и комисията за подбор на кандидатите. Преди провеждането на подбора, заповедта на председателя се изпраща до служителите, които отговарят на изискванията за участие. За проведения подбор от комисията се изготвя протокол с предложение до председателя за изменение на трудовото правоотношение на служителя с най-добри резултати.¹²

В чл. 11, ал. 2 от правилника са регламентирани изискванията за повишаване в длъжност на служителите от администрацията на КЕВР. Служителите могат да бъдат повишени в длъжност, ако отговарят на изискванията за заемане на новата длъжност, посочени в длъжностната характеристика и са получили последна годишна оценка на трудовото изпълнение не по-ниска от „Изпълнението напълно отговаря на изискванията“¹³.

Препоръка № 2 е изпълнена.

3. По препоръка № 3. *Да се актуализира Системата за финансово управление и контрол като се утвърдят „Политики и процедури за последващи оценки на изпълнението“, съгласно изискванията на Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол.*

С решение на КЕВР по Протокол № 317 от 13.10.2023 г., в сила от 01.01.2024 г., са приети нови Вътрешни правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в КЕВР (ВПФСФУК),¹⁴ утвърдени от председателя на Комисията.¹⁵

⁸ чл. 8и от ПВТР

⁹ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Правилник за вътрешния трудов ред, утвърден от председателя на КЕВР на 15.09.2023 г.)

¹⁰ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Правилник за вътрешния трудов ред, утвърден от председателя на КЕВР на 15.09.2023 г.)

¹¹ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Правилник за вътрешния трудов ред, утвърден от председателя на КЕВР на 15.09.2023 г.)

¹² чл. 8о от ПВТР

¹³ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Правилник за вътрешния трудов ред, утвърден от председателя на КЕВР на 15.09.2023 г.)

¹⁴ утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.

¹⁵ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Вътрешни правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в КЕВР, утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.)

В Глава девета, Раздел II „Последващи оценки на изпълнението“ на ВПФСФУК¹⁶ са регламентирани процедурите и дейностите за извършване на последващи оценки на изпълнението. Последващите оценки на изпълнението представляват проверки и свързаните с тях аналитични и контролни процедури, насочени към откриване на възможни грешки или нередности на приключил процес, договор или стопанска операция чрез специално събрана или анализирана информация. При проверките се измерват количествени и качествени характеристики на дейностите и тяхното изпълнение на база на предварително определени изисквания за постигане на определени резултати, в т.ч. за придобиването или законосъобразното разходване на ресурсите във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати.¹⁷

Последващите оценки са предназначени да предоставят разумна увереност относно: законосъобразността на предприетите действия и решения; сравняване нивото на постигнатите резултати с поставените цели и използваните средства; идентифициране на проблеми, пропуски и слабости, нуждаещи се от подобрене при вече приключил процес, договор или стопанска операция; предприемане на адекватни и ефективни действия за коригиране на системите и др.¹⁸

В Глава девета, Раздел III „Субекти на последващи оценки“ на ВПФСФУК¹⁹ са определени длъжностни лица за осъществяване на последващи оценки, които са председателят на КЕВР или друго лице, оторизирано да взема съответните решения и лицата, ангажирани с тяхното осъществяване. Последващите оценки на изпълнението в КЕВР се извършват от компетентни лица, определени със заповед на председателя на Комисията. В Глава девета, Раздел IV „Обекти на последващи оценки“ на ВПФСФУК²⁰ са регламентирани основните дейности, които подлежат на последващи оценки. Обекти на последващи оценки са: резултатите от приключили договори в т.ч. законосъобразността и целесъобразността на приключили процеси, довели до определен резултат; анализ на приключила стопанска дейност, довела до промяна в актива или пасива и други дейности, дефинирани в процеса на управление на риска.²¹

В Глава девета, Раздел V „Етапи, документиране и докладване на последващи оценки“ на ВПФСФУК²² са регламентирани етапите за извършване на последващи оценки, обработката и анализа на събраната информация, както и формулирането на изводи и препоръки. Резултатите от извършените последващи оценки се документират в писмен доклад и се представят на председателя на КЕВР.²³ При установено незаконосъобразно придобиване и/или разходване на средства, се предприемат действия за възстановяване на законосъобразното състояние и за коригиране на негативните финансови последици.^{24 25}

Препоръка № 3 е изпълнена.

4. По Препоръка № 4. Да се актуализира „Стратегията за управление на риска на КЕВР“ в съответствие изискването на ЗФУКПС.

¹⁶ утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г..

¹⁷ Съгласно т. 58, т. 59 от Глава девета, Раздел II от ВПФСФУК

¹⁸ т. 60 от Глава девета, Раздел II от ВПФСФУК

¹⁹ председателя на 13.10.2023 г.

²⁰ председателя на 13.10.2023 г.

²¹ т. 64.1 от Глава девета, Раздел IV от ВПФСФУК

²² председателя на 13.10.2023 г.

²³ т. 68 от Глава девета, Раздел V от ВПФСФУК

²⁴ т. 69 от Глава девета, Раздел V от ВПФСФУК

²⁵ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Вътрешните правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в КЕВР, утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.)

От председателя на КЕВР е утвърдена актуализирана Стратегия за управление на риска на Комисията за енергийно и водно регулиране,²⁶ (Стратегия) в сила от 01.01.2024 г.

В Стратегията са определени длъжностните лица, дирекциите и звената в КЕВР, участници в управлението на риска. Стратегията за управление на риска на КЕВР²⁷ регламентира: процеса на управление на риска, включващ идентифициране, оценяване и контролиране на рисковете; изготвянето на риск-регистър; мониторинг на процеса за управление на риска и периодичното докладване на идентифицираните рискове, както и предприетите действия за тяхното минимизиране В Стратегията е определен срок за изготвянето на годишния риск-регистър на КЕВР.²⁸

Препоръка № 4 е изпълнена.

5. По препоръка № 5. *Да се актуализират вътрешните документи на КЕВР, свързани с управлението на риска, като се идентифицират и оценят рисковете от нередности и измами. Да се разработи система за докладване на констатираните несъответствия, както и мерки за предотвратяването им.*

Във ВПФСФУК,²⁹ Глава девета, Раздел I „Предотвратяване и разкриване на нередности, измами или злоупотреби“ на ВПФСФУК е регламентиран редът за предотвратяване и разкриване на нередности, измами или злоупотреби, и задължението за докладване на нередности, измами или злоупотреби. Задължението за докладване и редът за предотвратяване и разкриване на нередности, измами или злоупотреби е включено в основните трудови задължения на служителите в КЕВР, в утвърдените им длъжностни характеристики.^{30 31}

В Глава девета, Раздел V „Етапи, документиране и докладване на последващи оценки“ към ВПФСФУК³² е разработена система за докладване, в която е регламентирано, че констатираните и докладвани несъответствия се отразяват в риск-регистъра, и се извършва преоценка на риска и контролните дейности.³³ При наличие на достатъчно данни за извършена измама или злоупотреба, председателят на КЕВР преценява необходимостта за изпращане на събраната информация на съответните компетентни органи.³⁴

В Стратегията за управление на риска на КЕВР³⁵ е регламентиран процесът на управление на риска и идентифициране на рисковете. В стратегията са описани външните и вътрешните фактори, които влияят на процеса по управление на риска. Съгласно Раздел III „Система за управление на риска“, т. 2.2.1. от Стратегията за управление на риска на КЕВР³⁶, идентифицирането на рисковете включва фокусиране върху откриване на най-съществените от всички възможни рискове, включително и рисковете от корупционни действия, т.е. на тези, за които съществува най-голяма вероятност да настъпят и да повлияят върху постигане на целите на Комисията. В Раздел III „Система за управление на риска“, т. 2.2.3. от Стратегията за управление на риска на КЕВР³⁷ е определен редът за документиране

²⁶ утвърдена от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.

²⁷ утвърдена от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.

²⁸ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Стратегията за управление на риска на КЕВР, утвърдена от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.)

²⁹ утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г..

³⁰ т. 57 и т. 58 от Глава девета, Раздел I от ВПФСФУК

³¹ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Вътрешните правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в КЕВР, утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.)

³² утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г..

³³ т. 70 от Глава девета, Раздел V от ВПФСФУК

³⁴ т. 71 от Глава девета, Раздел V от ВПФСФУК

³⁵ утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.

³⁶ утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.

³⁷ утвърдени от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.

на рисковете, който включва изготвянето на риск-регистър с идентифицираните рискове на всеки етап от управлението на риска.³⁸

От председателя на КЕВР е утвърден Риск-регистър на КЕВР за 2024 г.³⁹ и Антикорупционен план на КЕВР за 2024 г.⁴⁰ В Риск-регистъра на КЕВР за 2024 г.⁴¹ са идентифицирани и оценени рисковете, определени са срокът и отговорните длъжностни лица за изпълнението им. Във връзка с разходването на бюджетни средства в Риск-регистъра за 2024 г. на дирекция “Обща администрация“ е идентифициран „Риск от вземане и налагане на субективни решения, влияние и оказване на въздействие на служителите при провеждане на обществени поръчки“.⁴²

В Антикорупционния план на КЕВР за 2024 г. са идентифицирани конкретните корупционни рискове, които обхващат основната и специализираната дейност на Комисията.⁴³ В него са определени контролните дейности, крайните цели и мерките за противодействие, индикаторите за корупция, както и отговорните длъжностни лица за наблюдение и изпълнение.⁴⁴

Препоръка № 5 е изпълнена.

6. По препоръка № 6. Да се въведат контролни дейности/механизми, осигуряващи изготвянето на инициращ доклад, преди стартиране на обществена поръчка.

От председателя на КЕВР са утвърдени Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки (ВПУЦОП),⁴⁵ като в тях са въведени дейности, осигуряващи изготвянето на инициращ документ преди стартирането на обществената поръчка. Правилата са утвърдени от председателя на КЕВР на 14.11.2023 г. и влизат в сила от 22.12.2023 г.

Съгласно Раздел III, т. 1.7.1 и т. 1.7.2 от ВПУЦОП, при обществени поръчки за доставки, услуги или строителство, включени в утвърдения план-график, подготовката на процедурите или възлагането по реда на чл. 20, ал. 3 от ЗОП стартира с инициращ доклад от директора на дирекция „Обща администрация“, като с доклада може да бъде представен за утвърждаване и проект на документация за обществената поръчка. Когато доставка, услуга или строителство не са включени в утвърдения план-график за обществените поръчки за съответната година, подготовката на процедурата се иницира от директора на дирекцията, за чиито нужди е необходимо възлагането ѝ, като докладът се съгласува от главния секретар.⁴⁶

Препоръка № 6 е изпълнена.

7. По препоръка № 7. Да се предприемат действия за поставяне дата при утвърждаването на протокола за работата на комисията за разглеждане и оценка на постъпилите оферти.

³⁸ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Стратегията за управление на риска на КЕВР, утвърдена от председателя на КЕВР на 13.10.2023 г.)

³⁹ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Риск-регистър на КЕВР за 2024 г.)

⁴⁰ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Антикорупционен плана на КЕВР за 2024 г.)

⁴¹ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Риск-регистър на КЕВР за 2024 г.)

⁴² Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Риск-регистър на КЕВР за 2024 г.)

⁴³ Корупционен риск при: (управление и разпореждане с при разходване на бюджетни средства, и активи, вкл. Обществени поръчки; предоставяне на административни услуги, издаване на лицензии и разрешения, регистрационен режим; състезателни процедури, конкурси за вписване на лица в регистри, и други мерки с оглед специфичните рискове в съответните звена на КЕВР)

⁴⁴ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Антикорупционен плана на КЕВР за 2024 г.)

⁴⁵ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки, утвърдени от председателя на КЕВР на 14.11.2023 г.)

⁴⁶ Одитно доказателство № 2 - Декларация с диск (Вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки, утвърдени от председателя на КЕВР на 14.11.2023 г.)

Към писмото на председателя на КЕВР⁴⁷, с което се уведомява председателят на Сметната палата за изпълнението на дадените препоръки, са приложени протоколи от работата на комисии за разглеждане и оценяване на оферти, на които е поставена датата на утвърждаването им от възложителя.

Препоръка № 7 е изпълнена.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъщественията проверка за изпълнението на препоръките, дадени при извършения одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г. показва, че са предприети мерки за изпълнение на препоръките.

На председателя на КЕВР са дадени седем препоръки, които са изцяло изпълнени.

В подкрепа на констатациите са събрани две одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи извършената проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0200202522 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г., се намират в Сметната палата, гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 37.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 165 на Сметната палата от 07.06.2024 г.

⁴⁷ Вх. № 37-08-4/22.11.2023 г.

Опис на одитните доказателства към Одитен доклад № 0200202522 за резултатите от проверка за изпълнението на препоръките за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г.

№	Одитни доказателства	Бр. стр.
1.	Писмо, изх. № 0-05-01-19 от 22.11.2023 г. председателя на КЕВР до председателя на Сметната палата	1
2.	Декларация с диск (Правилник за вътрешния трудов ред; Вътрешни правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в КЕВР; Стратегията за управление на риска на КЕВР; Вътрешни правила за управление цикъла на обществените поръчки в КЕВР; Протоколи за работата на комисията за разглеждане и оценяване на оферти, утвърдени от председателя на КЕВР; Риск-регистър на КЕВР за 2024 г. и Антикорупционен плана на КЕВР за 2024 г.)	1 бр. CD